

FALUDI ÁDÁM

Anyánk tyúkjá

Két középmeretű festőmester, avagy kisvárosi festőművész jött szembe egymással az utcán. Jó lett volna, ha minékünk is van lakásunk és havi tisztas fizetségünk, mert igazolásunk van a Minden Költők Öreganyjának Hivatalától, hogy költők vagyunk. Nekik gyárilag volt arról, hogy ők művészek, mert a rend ezt biztosította, ha nem rendetlenkedtél. Akkoriban papír kellett, különösen a vidéki fellegvárakban, hogy valamilyen művészként nevezhesd meg magad vagy téged úgy nevezzenek. Festő, író, költő, szobrász. Papír. Papír. És papír. Pecsétes. Valamilyen bizottságtól, amelyik előtt te eltáncoltad a darutáncodat vagy a pázró sasok táncát okmányok képében. A papírtalan ödönghetett alkonyattájt az árnyékos oldalon magas falnak szürke tövében. Pedig a havi tisztas fizetség (tehát a több a semminél) is elég lett volna.

Más se hiányzott nekünk, csak ez a kettő.

Bab Berci és Valahányadik Henrik jött szembe egymással az utcán. Jöttek és jöttek és hivatalosan nem kellett nekik sehová sem menniük. Kontúr szoprán. Nem bántottak senkit, mentek hegynek fel, völgynek le. Csodás festékszagg lengte körül őket. Nem voltak rossz emberek, csak jó helyen. Egy kisvárosban bárki lehet batman, de ezt akkor még nem nagyon fogalmazta meg senki. Én ebből csak a huldózert láttam. Bár mindig bulldózert írtam, de a helyesírás leszólta. A bulldózer egy el betűvel van a helyesírás szerint. Ha ezt tudná egy angol bika! Vadhattyúk. Vigaszként: az Idegen szavak szótárában a *bulldózert* találni. Tehát ez a földmunkagép ízléstől függően viseli a nevét, és nem ő mondja meg, hogyan.

A költőknek, íróknak nem volt papírjuk arról, hogy elvégeztek volna bármilyen szakirányú képzést. A jóknak semmiképp. Csak negyven éves korhatár táján lehetett valahogyan kiérdemeltetni a költő címet. Akkoriban. Amikor én még kissrác voltam. A kezdő, avagy induló ifjú titánok kezükben a számárállkapoccsal elmehettek a francba. És most már a *titán* és a *számárállkapocs* kifejezés is magyarázatra szorul. (Tudod; jöttek az ifjú titánok, kezükben számárállkapocs, stb.)

Egyszer egy púpnak púpja volt. (Elveszett mentés közben) Nem vészett el. Megmaradt a púp. Ment tovább vele és púpolt. Ott volt a hegy. Semmi baja sok-sok időn át. Ám jöttek göndörödő hajú és magukra eszmélő furaságok és mindezt betilolták. Tilolták, ahol érték! Az anyjukat! Hát a baszással azért vigyázni kell. A gyerekeink lefelé nőnek, bár nem ezt ígérte a rétegzene vagy mi is. A baszással vigyázni kell, mondom újra. Elsősorban egy bizonyos korban kell vigyázni, amikor még nem vigyázol. Osztt anyyi. Vége az egésznek. Egyedül baszni azonban nem lehet. És amit két ember csinál, nem biztos, hogy te leszel. A bemángorlóra mondom! Ez a Paranormális intelmek egyik alaptétele. A kezemet nézzék, mert az is én vagyok!

A füvesbagoly

A füvesbagoly lapályos területeken él, ott érzi otthon magát. Ott, ahol a madár sem jár, messzi tájakon, a Kossuth utcán is túl. Van ott fűzfabokor és tocsogók, meg két árokban víz. A kacsáuszató is ott van az árkoktól talán tíz méternyire jobbra, a szőlő

vége után négy darab egymás után lefektetett fejetlen ember távolságra. Tulajdonképpen használaton kívüli bombatölcsérek, és ez a hely eléggé tocsogós, összegyűlik itt a víz, ha teheti. És ezek a mélyedések erre tökéletesen alkalmasak, vízgyűjtő területeknek mondanák őket, ha négyzetkilométerekben lehetne megadni a méretüket. De nem lehet. Vagy legalábbis igazán nehéz lenne számokban így kifejezni a nagyságukat. Gyerekkorom tavai.

De igazán nagy hiányérzetet tudnak okozni még ok nélkül is.

Ott él a füvesbagoly. Néha belerikolt a halott tájba: – Ti sem ússzátok meg!

Erdei sikattyú

Leggyakrabban ligetes erdőkben, juharfákkal benőtt domborulatokon, emelkedéseken akadhatunk össze vele. Kizárólag akkor, ha villanásnyira sem bukkan fel gondolataink között a *borsszóró* vagy a *többet szeretném az élettől, mint amit az élet jelent* kifejezések egyike sem.

Lassú sétánk közben egy enyhe emelkedőn ballagunk felfelé, kezünkben egy útközben talált bot, amelyiknek a boldogabbik végét fogjuk. Ez egy faragott félholtat vagy nyestfejet formáz Dubarry módra. Ez a botvég. Vagy máshogyan, de mindegy, kicsit eklektikus, amolyan pásztor-art kategória. El is siklunk felette, jól megfigyelve az alattunk elvonuló tájat.

Ott él valahol nemsokára és nem messze az erdei sikattyú.

De mi nem sietjük el, és ezt kiélvezzük. Azt, hogy nem sietjük el.

Miután ez megtörtént leszállunk a földre, mintegy talajt fogunk újfent. Na, ugye! Ha szerencsénk van, akkor még jobban örülhetünk ennek.

Sligovica! Durbins! Csincsó! Algebra! Nyúlmáj!

Az erdei sikattyú épp akkor tűnik fel az ominózuson, pár pillanatig tündöklik, majd elvész a pékség mögött. Talán csak nem erre vártunk?

Dehogynem, a kénköves Icába is!

Régóta erre vártunk, úgy ám!

Hát akkor most itt van.

Blitzkrigli

A *Félcéduláskönyv* megírásán munkálkodott épp. Résnyire nyitotta a redőnyt, hogy kimondhassa; *most relaxálok*. Majd nyomban utána az *Idézésből* egy másik aranyrögöst: *Mozart operájában túl sok a hangjegy*. Ez utóbbit tényleg olvasta valahol, de nem hogy rég elfelejtette, meg sem jegyezte, hogy hol és azt sem, hogy kitől származott ez a diagnózis.

Nem volt se hideg se meleg, amolyan szobahőmérsékletű rendetlenség vette körül. Megállt ennek a rendetlenségnek az oldalvonalánál, és végigjártatta tekintetét a tegnapok hordalékán. Ki tudná megmondani, hogy mikor lesz a piaristákból piár-lista? Ezt a piaristasat rögtön beírta a Félcéduláskönyvbe, tetszetősnek találta. Még épp hogy nem *mélyértelmű*, tehát elmegy. Olyasmi, mintha kiéreznéd a Glenn Miller

hangzából a rézelejét. Fúvós zenekar előtt akció közben semmi szín alatt ne nyalogass citromot! Még akkor is kockázatos, ha korábban körültekintően biztosítottad magadnak a menekülési útvonalat. Csak azt látnád, hogy a zenekar első sora felpattan és pisztont ránt. A második meg székeket, kottaállványokat lóbálva utánad veti magát. Hülye vagy, dörmögte a bajsza alatt. Aztán meg; és ha nincs bajsdom? Hát akkor más megoldást kell keresned, de ezt már írtad valahol. Hiába, na! Az évek szálltak, mint a percek, Jézus herceg meg a falu főutcáján egy újabb talált tárggyal tette otthonosabbá a kocsikerékre rakott fészket a villanyoszlop tetején. Gólya madár fenn az égen, mitől véres a lábad? Mitől, mitől? Ha tudnád, hogy merre járok én!

Nem volt szavazatképes se a testülete se a lelkülete. Pengeélen táncoló néven jegyezték be egy téves rezervátumba.

Régóta készült a Félcéduláskönyv megírására annak ellenére, hogy abbahagyta a jegyzetelést, *ötalentmentőláda* működtetést és áttért az azonnali kinyilatkoztatások használatára. Fejből tüzelt, csípőből lőtt.

Utolérte az idejét, és ez lehetővé tette, hogy elsőre ráleljen a legkínálkozóbb megoldásra. Első gondolat a legjobb gondolat somolygott az emlékezet. Még akkor is, ha hibát hibára halmozott, akár a fejvesztett vezetésű haderők, mielőtt végleg eleredt volna az eső. Elég bolond helyzet, mintha Borisz a pók találkozott volna Elisztratrov Jóskával minden előzmény nélkül.

Albumparádé

Éppen Leslie West (a Hegy) következett, amikor megtaláltam a rádióállomást, amit kerestem. A műsorvezető néhány elcsipett szava szerint Leslie West hangja megállít egy orrszarvút. Ezt már ismertem valahonnan, mert hiszen ez volt a hozzá társított szlogen. Leslie West hangja megállít egy orrszarvút! Nem kis teljesítmény, mert az orrszarvú mindenén átmegegy, ha rohamra indul valamitől. Ha megijed, vagy berág valamire, vagy csak bekattan, mint egy ember. Hogy idézzem: „beindul, mint javasszony az ibogagyökértől.”

Kerítés, fal, az útba eső vasútvonalon épp arra haladó vonat, bármi, mindegy neki. Az orrszarvút csak Leslie West hangja állítja meg. Ez a Leslie West Hangfal. Hangszikla. Hanghegy.

Igyekeztem ezt elképzelni. Amint meghallottam az első belőle kiáramló hangokat, semmi tennivalóm nem akadt. Leslie West hangja képes volt megállítani ezt meg azt. Erre egyetlen kortársának hangja nem volt képes. Megállítottak ők is ezt meg azt, de más energiájú dolgokat. Őrá az orrszarvú jutott. Nem árt ehhez tudni, hogy az orrszarvú egy rögzített kormányú tank, azaz harckocsi, csak nagyobb az ereje. Mint páncéltökés zongorák raja egy zongoraverseny rajtjánál. Pattanó idegek és húrok, aranyszínű belső tér egy bécsi páncéltökésben.

Minden embereknek szülötte azt mondaná, hogy ne ellenkezz vele. Ne állj elébe. Mindegyik azt mondaná, de egyik sincs itt. Éppen most, amikor kellene.

Az Albumparádé olyan lemeztár, amelyiknek csak bejárata van. Hegymenet.

Egyszer egy púpnak púpja volt

Hát ez tette be neki.

Ment a púp, amelyiknek púpja volt, ment és csak ment hegynek fel, völgynek le a púp, amelyiknek púpja volt.

Nem igazán tűnt fel senkinek, aki ugyanott ment hegynek fel, völgynek le. Púp a púp hátán. Nem tűnt fel. Néha egy kicsit vonszolta magát, szuszogott, de aztán csak megbirkózott magával. Akkor már Sepsiszentgyörgyön túl járt. Aztán kilötte az ürbe *Sztalingrádot*, bevette Moszkvát, túl volt az anyjának árnyékán, máriavalérián és bevakolta a délutáni házfalat. Árnyékkal együtt. Mert a púpnak púpja volt. Ezért. Mert amelyik púpnak púpja van, az mondani akarna valamit a púptalanoknak.

Hát ez tette be neki és ez teszi be azóta is.

Barázdaság

Kondérkeselyű fenn az égen, hangzik fel a boglyák hűvöséből, ahol hortyog a tizenkét kornyadó kaszás. Lutriahús lutriánusoknak!

Reklám.

De ne legyünk általánosak, mert még bele sem kezdünk máris végünk van. Fel-tá-pás-zko-dik az a tizenkét kaszás, aztán mindenféle váratlan irányba elindul. Himbálódzó léptek, sietség nincs, senki nem várja őket, csak ők tudják, kit keresnek, de ez meg ritkán jut eszükbe. Tudják, hogy hol keressék és ennyi elég. – Helló Dzsumbukán! Hová? Hová? Sztyepp-tánc? Nézd csak egy friss hirdetés! Nem eladó! Érdeklődni minden páratlan órában és a debreceni párosban. És az összes augusztus nyolcadikán, ami csak megérhető lesz ezen a bolygón, ahol az emberek is élnek. Na, ilyenkor ne tüsténkedjünk! Csak elvinnénk a mindennek zamatát, és se gulyáskrém, se piros arany vissza nem hozná nekünk egy zsák esőért sem! Hogyan nyomogassuk vissza a tubusba, ami kijött belőle? Ó, magasságos garázdabillegető!

Tegyük fel ezt az ezüst címkés, fekete kislemezt. Na, ugye! Még ma is! Pedig a szövetségeseik már nem halmoznak dicsőséget dicsőségre a semmiért!

Ilyenkor is pusztá ám a pusztá!

Nem duttyán az ott a messzeségben, hanem egy takaros csárda! Ott lehet aztán ropni egy jó nagyot! Térjünk be, de előtte ott a porban adjunk a tizenkét kanásznak a karikással. Csak úgy a talpuk alá, hadd ugráljanak.

Na, ilyenkor mi a teendő. Nem tehénbendő, ahogyan hallék. A hallék sem hal lék. – Érted?

– vihogta visszafelé áramoltatva fogai közt a levegőt ez a Miklós. Átáramoltatta. Ez a szó olasz slágert idéz. Dzsordánó Brúnó énekel. Peppino di Capri szelel. Szeletel. Szeletel-e még?

Ne tehénkedj!

Bár, ki tudja, mi lenne helyénvaló?

Én bizonyára nem.

Mi lehet az vagy ez?

Berobbanásos tökörészlet

Egészen biztosan egy másik városban riadtam fel, a busz pedig egyenletesen haladt.

Felgöngyölt Csuhráj. A tábla mutatta az utat. Mentem arra, megtudni mi az ördög lehet az. Talán olyan, mint az a görög faragott hús? Tudod, amelyik rétegelt húslicezekből és ördög tudja miből áll, forgatják az utcára néző ablakrészben, és sosem mered kipróbálni, hogy milyen lehet. Mert annyira látszik rajta, hogy ki tudja.

Összekeversz némi áspist két adag jázminnal, abból lesz a jáspis.

Tegyél megjegyzést.

Nem teszek.

Árnyékkötő oson a saját mellékutójában verőfényben.

Ne hallgass szőke francia énekesnőket megszokásból!

Ha az ércakas csikordul, biztos lehetsz benne, hogy esteledik. Ha kinyitod a szemed, meg is győződhetsz róla. Láthatod, hogy esteledik.

Már elindult feléd a gőzhajó, vontatja a sötétséget. Hajónak lapátkereke, péknek lapáttenyere, ahogy a régi égi öregek mondták.

Hajópipőke.

Belehabarodsz a levesbe.

Például első látásra Françoise Hardyt habarod. A szobából Françoise Hardy hangját hallod egy elmúlt dalból.

A régít, mert az új már régi. Ahogyan te is, de a magyaron kívül egyetlen idegen nyelven sem beszélsz, mint már említetted. Miért is kellene? Úgysem értenéd őket, mert a magyaron kívül egyetlen idegen nyelven sem beszélsz.

Mondani mondasz mindenfélét, de nem beszélsz. Ez a helyzet.

A megoldás és a teendők a túloldalon.

Ha egyszerre nézheted és hallgathatod Françoise Hardyt, nehezen döntöd el, hogy most örülsz, szomorkodsz, vagy csak ingadozol a kettő között. Az erdő szélén, akár egy padlóig érő függöny alól, kibújnak, hemperednek az erdőlakók. Elmúlt az az idő, amikor Françoise Hardy erre járt. A függöny és a templom harangja villanymotorral működik. És borítékban levelet ismerőstől régen kaptál.

A marimba hangja vibrafonnal ring odaát

Nyár este volt, valami furcsa szólt a fán, ott kóborolt az országút veszélyesebbik oldalán egy emberárny, aztán átringott a veszélyesebbikre és vissza. Másodjára már valószínűleg, nem önárnyaként. Véletlenül láttam meg, pedig szándékosan voltam ott. Szándékosan a kerítés bodzabokrokkal és más kanyargó, kapaszkodó zöldekkel szegélyezett bozótsávjában. A tyúkok is szerettek itt kotorászni, de csak a kalandvágyóbbak, a közlekedés veszélyes voltával nem törődők, vagy az igazi buta tyúkok.